

ZNAMENÁ ODŠKODNĚNÍ VYROVNÁNÍ S MINULOSTÍ?

Constantin Goschler

Príspevek vyšetruje otázku, nakolik zkušenosti z odškodnění pronásledovaných nacionálním socialismem po roce 1945 v Německu představují precedens pro dnešní situaci v postkomunistických státech střední a východní Evropy. Na základě

srovnání vývoje v SRN a NDR je především zřejmé, že každý pokus o odškodnění pro oběti některého přemoženého despotického režimu současně nutí k ohodnocení minulé epochy. Přitom v souvislosti s totálním zhroucením státu byly v Německu, kde se koneckonců podle rozdílných legitimačních potřeb vykrystalizovaly dva protichůdné modely odškodnění, vytvořeny příznivé předpoklady pro radikální řez. Z této perspektivy tvoří tedy hlavní problém odškodnění obětí komunistické éry ve východní a střední Evropě onen ještě namnoze nevyjasněný poměr těchto společností k jejich předchůdcům.